

โบราณสถานที่วัดนครโกษา

วัดนครโกษานี้ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของศาลพระกาล อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของสถานีรถไฟพลพบุรี ติดกับทางรถไฟไปทางทิศตะวันออก ดังนั้นผู้ที่ไปนมัสการเจ้าพ่อที่ศาลพระกาลก็ดี ผู้ที่ยืนรอรถไฟอยู่ที่สถานีรถไฟก็ดี หรือผู้ที่นั่งรถไฟสายเหนือก็ดี จะมองเห็นวัดนครโกษานี้ อย่างชัดเจน โบราณสถานที่เหลือให้เห็นก็คือ สิ่งก่อสร้างที่ก่อด้วยอิฐ (ไม่สังเกตเห็นรอยปูนสออิฐแต่ละก้อน เหมือนปรางค์แขก) กับพระปรางค์ยอดหักและผนังพระวิหารซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน

สำหรับสิ่งก่อสร้างที่ก่อด้วยอิฐนั้น เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมใหญ่โตและสูงมาก แต่ส่วนยอดหักลงไปมากแล้ว จะเห็นโครงปูนซีเมนต์เสริมเหล็กส่วนบนได้ชัดเจน ซึ่งเหลือแต่โครงทำเป็นคานไว้ ส่วนอิฐที่ก่ออยู่เดิมหักลงมาเสียแล้ว เข้าใจว่าสิ่งก่อสร้างนี้คงจะเป็นเทวสถานของขอมแบบเดียวกับศาลพระกาล เพราะดูจากรูปทรงของซากที่เหลืออยู่ก็เป็นแบบเหลี่ยมใหญ่โตพอ ๆ กัน แต่ทว่าศาลพระกาลก่อด้วยศิลาแลง และที่วัดนครโกษานี้ก่อด้วยอิฐ

ส่วนพระปรารักษ์ยอหดหักกับพระวิหารนั้นก่อด้วยอิฐ
ถือปูน พระปรารักษ์ยังมีลวดลายปูนปั้นเหลืออยู่ ซึ่งงามมาก
เหมือนกัน ส่วนพระวิหารนั้นก็ยังมีส่วนผนังและเสาเหลือ
อยู่บ้าง สำหรับผนังมีหน้าต่างเป็นแบบเจาะช่องผนัง เข้าใจ
ว่าพระปรารักษ์และพระวิหารนี้คงจะสร้างในสมัยสมเด็จพระ
นารายณ์มหาราช โดยเปลี่ยนจากเทวสถานของขอมแต่เดิม
มาเป็นวัด และที่มีชื่อว่าวัดนครโกษานันท์ก็อาจเป็นเพราะ
ว่า พระยาโกษาธิบดีเป็นผู้สร้างพระปรารักษ์กับพระอุโบสถ
ก็ว่าได้ แต่ก็น่าวิตกว่า พระปรารักษ์อาจจะพังลงมาอีกก็ได้
เพราะอยู่ติดกับทางรถไฟย่อมได้รับความสั่นไหวจากรถไฟ
ทุกวัน เท่าที่เหลืออยู่นั้นก็เหลือจากการพังไปมากแล้ว ซ้ำ
ภายในองค์พระปรารักษ์ก็มีรอยชุดเป็นโพรงเสียอีก ดังนั้นผู้
ที่ต้องการจะชมก็ควรจะยืนชมอยู่ห่าง ๆ ให้ไกลจากรั้วมีของ
พระปรารักษ์ที่อาจจะพังลงในเวลาที่ท่านกำลังชมอยู่ก็ได้ ❀